

Nieuwsbrief
Juli 2021

**werkveldgroep
(licht) verstandelijke
beperking**

NVBT

Beste lezer!

Hij is er weer! De nieuwsbrief van de werkveldgroep (licht) verstandelijke beperking. Ook deze keer zijn er weer verschillende onderwerpen waar wij u als lezer graag in willen meeneemen. Ten eerste mogen wij met blijdschap mededelen dat wij in onze werkveldgroep er twee nieuwe leden bij hebben, namelijk: Yvonne Spronsen en William Everse. Zij stellen zich voor doormiddel van een persoonlijk verhaal. Daarna komt u bij onze nieuwe rubriek: 'Wetenschappelijke artikelen'. Dit is een terugkerend rubriek, waarbij voor u als lezer een interessant artikel wordt uitgelicht. Verder hebben wij een terugblik geschreven over de online studieavond die op 26 mei heeft plaats gevonden. Tot slot is er een mooie film tip genaamd 'Puck' voor u uitgelicht.

Martine Loffeld, Mariëlle Swinkels, Marion Huijbregts, Frederiek Koerts, William Everse, Yvonne Spronsen en Pieter Versteeg.

**werkveldgroep
(licht) verstandelijke
beperking**

NVBT

-Even voorstellen-

Yvonne van Spronsen

Mijn naam is Yvonne van Spronsen en ik ben 54 jaar. Ik woon in het mooie Drenthe, samen met mijn man en 2 dochters en beestenboel.

Als 18-jarige ben ik begonnen als begeleidster, in wat toen nog heette "de zwakzinnigenzorg". Nog steeds heb ik een warm hart voor deze doelgroep. Ik ben blij dat er steeds meer aandacht komt voor de emotionele ontwikkeling en trauma behandeling van deze mensen naast fysiotherapie en logopedie. Hier wil ik mij graag voor inzetten middels deze werkveldgroep.

Ik werk nu als beeldend therapeut bij Cosis. Een stichting voor mensen met een verstandelijk en/of psychische beperking, in Drenthe en Groningen. Ik rij met mijn busje vol creatieve spullen langs de cliënten. Ik kom op school, op dagbesteding, bij de cliënten op de woonvoorziening, thuis of ik regel een ruimte in hun woonplaats. Dit heeft voordelen en nadelen. Ik zou ook graag een prachtig uitgeruste creatieve behandelkamer willen hebben, zodat ik niet zoveel hoeft te sjouwen met mijn spullen en alles bij de hand heb. Maar omdat het te veel gereis wordt voor de cliënten, uit heel Drenthe en Groningen en e.v.t. met begeleiding, is het praktischer en laagdrempeliger dat ik naar de cliënten toe ga. Uit mijn persoonlijke ervaring blijkt dat dit erg gewaardeerd wordt door cliënt, ouders en/of begeleiders.

William Everse

Hallo, ik ben William Everse. Ik ben 27 jaar en woon in het mooie Nijmegen. Ik ben net klaar met het schrijven van mijn scriptie en hierdoor afgestudeerd beeldend therapeut.

Ik deed mijn opleiding aan de HAN in Nijmegen. Tijdens mijn opleiding heb ik veel ervaring opgedaan met zeer uiteenlopende doelgroepen. Ik liep stage op de PAAZ waar ik veel cliënten zag met stemmingsstoornissen, eetstoornissen en persoonlijkheidsstoornissen.

Daarnaast liep ik stage bij ORO hier werkte ik met cliënten die qua niveau varieerde van LVB tot ernstig meervoudig beperkt. Mijn stagebegeleider bij ORO was Mariëlle, die ook bij deze werkveldgroep zit. Bij ORO leerde ik mijn passie en liefde voor het werken met deze doelgroep kennen!

Dit beviel zo goed dat ik mijn scriptie bij ORO schreef. Ik onderzocht op welke manier sensopathisch materiaal in de beeldende therapie de sociaal-emotionele ontwikkeling van mensen met een licht verstandelijke beperking kan stimuleren. Hiervoor interviewde ik ervaren beeldend therapeuten en deed ik literatuuronderzoek.

Ik werk momenteel nog als mantelzorgondersteuner met o.a. cliënten met een LVB, maar ik ben momenteel ook op zoek naar een baan als beeldend therapeut bij mensen met een (L)VB.

Scriptie van William Everse

Zoals ik al eerder schreef heb ik recent mijn scriptie afgerond. Ik deed een beschrijvend en kwalitatief onderzoek naar op welke manier sensopathisch materiaal in de beeldende therapie de sociaal-emotionele ontwikkeling van mensen met een licht verstandelijke beperking kan stimuleren. Ik deed dit onderzoek in opdracht van ORO te Helmond. Doordat het gaat over LVB en sensopathische materiaal, lijkt dit onderzoek mij ook jullie als volgers van de werkveldgroep relevant. Vandaar dat ik mijn scriptie via deze weg met jullie deel.

De aanleiding voor het onderzoek was dat er kennis miste over de invloed van sensopathisch materiaal op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de cliënt met een LVB. Sensopathisch materiaal werd in de beeldende therapie ingezet en men zag effect bij de cliënt, maar men kon dat niet met literatuur onderbouwen.

Hierin heb ik een stap gezet door 5 ervaren beeldend therapeuten die sensopathisch materiaal in therapie inzetten te interviewen, literatuuronderzoek te doen en vervolgens de data uit de interviews en de literatuur naast elkaar te leggen en op zoek te gaan naar overeenkomsten en verschillen.

De meerwaarde van deze scriptie voor het werkveld is als het volgt te formuleren. In deze scriptie wordt impliciete vakkennis van ervaren beeldend therapeuten opgehaald, gebundeld, beschreven en geanalyseerd. Tevens wordt de impliciete vakkennis naast de wetenschappelijk literatuur gelegd. Tot slot is op zoek gegaan naar verbanden hiertussen. Het ophalen van de impliciete vakkennis en de koppeling naar de literatuur is nog niet eerder gedaan en dus de grote meerwaarde.

Link voor het inzien van de gehele scriptie:

https://issuu.com/williameverse/docs/everse_william_vth-4oi-1 Onderzoeksverslag wvg

-Wetenschappelijke artikelen over beeldende therapie-

Dit is het begin van een terugkerende rubriek in de nieuwsbrief van de Werkveldgroep (L)VB.

In elke nieuwsbrief wil ik via deze rubriek een wetenschappelijk artikel met jullie delen. Deze artikelen gaan over allerhande beeldende materialen. De artikelen focussen zich voornamelijk op de reacties die het materiaal oproept en de therapeutische kwaliteiten van het materiaal. Dit vond

ik erg interessant en verhelderend. Mede doordat deze artikelen naar aanleiding van wetenschappelijk onderzoek zijn gedaan en niet alleen gebaseerd zijn op intuïtie. Dat miste ik weleens op de opleiding; wetenschappelijke bewijzen waarom iets werkt. Daarom wil ik deze artikelen ook met jullie delen zodat jullie hier ook jullie voordeel mee kunnen doen.

Het eerste artikel dat ik wil bespreken is van Sholt en Gavron, dit werd in 2006 gepubliceerd in *Art Therapy* dat is het vakblad van *the American Art Therapy Association*. Het artikel is een literatuurstudie en heeft psychoanalytische inslag. Het focust zich op de therapeutische kwaliteiten van kleiwerk. Hierbij worden verbanden gelegd naar de hechtingstheorie, objectrelaties en de psychoanalyse. Drie centrale kenmerken van kleiwerk worden belicht: (1) de procedurele expressie door aanraking, beweging en het driedimensionale aspect; (2) de reflectie van constructie- en deconstructieprocessen; en (3) het regressieproces.

APA: Sholt, M., & Gavron, T. (2006). *Therapeutic Qualities of Clay-work in Art Therapy and Psychotherapy: A Review*. *Art Therapy*, 23:3, 66-72, doi: 10.1080/07421656.2006.10129647

Link voor het artikel:

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07421656.2006.10129647?needAccess=true>

William Everse

-Teamdag, Werkveldgroep L.V.B. Mei 2021-

Op 8 mei hebben wij onze teamdag georganiseerd omdat een aantal leden zijn weggegaan en nieuwe leden zijn bijgekomen. Dit vond plaats in Atelier Buitengewoon te Hilversum. Dit was ruim opgezet zodat we Corona proof aan het werk konden. Ook werd er meegedaan via een digitale verbinding. Een paar leden hebben de opdrachten later thuis uitgewerkt.

Na een thee, koffie en koek, momentje zijn we aan het werk gegaan met de volgende vragen: 'Wat zijn je kwaliteiten/krachten in het algemeen? Welke eigenschappen zet jij in voor de werkveld groep?'. De laatste vraag was meer toekomst gericht namelijk; 'Wat wil je bereiken en/of ontwikkelen met die eigenschappen voor de werkveld groep?'.

Zoals beeldende therapeuten dat ook doen met hun cliënten, hebben wij onze vragen creatief uitgewerkt. We hebben een drieluik gemaakt met de dieren die passen bij die eigenschappen en kwaliteiten. Dus het werd een kleurrijk fantasievol beeld met verschillende combinaties en variaties aan dieren. Er waren ook overeenkomsten want bij vraag één en twee waren er veel trouwe honden en paradijsvogels en bij vraag drie kwamen veel uilen voor wijsheid voorbij, of bijen en hommels voor de kruisbestuiving en overbrengen van kennis.

Het middagprogramma was natuurlijk een lekkere lunch. Daarna hebben wij individueel een "soul collage" gemaakt over de werkveld groep en jouw rol daarin. Dit was erg leuk om te doen. Op een klein formaat karton, (de helft van een A4), zorg je eerst voor een achtergrondplaatje. Hier plak je nog een paar belangrijke items overheen. Deze opdracht hoeft dus niet lang te duren. Het resultaat is klein maar krachtig. De items van de vorige opdracht zag je hier ook in terug.

De opdrachten van deze dag hebben ons weer concreet gemaakt waar onze motivatie vandaan komt en wat ons doel is voor de toekomst voor de werkveld groep. Digitaal is er veel mogelijk maar toch gaat er niets boven samen komen, creatief bezig zijn en ervaringen uitwisselen.

Het was een zinvolle, gezellige teamdag.
Yvonne Spronsen

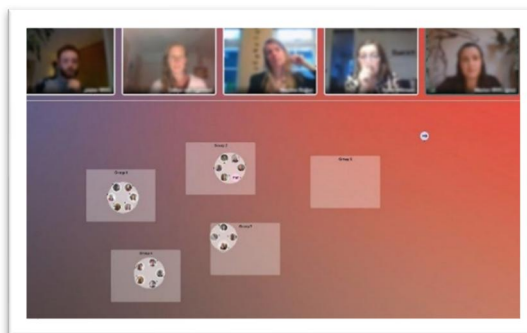
-Terugblik studieavond-

Samenvatting studiedag

Woensdag 26 mei heeft de werkveldgroep (LVB) online een studieavond gehouden over het thema 'rouw en verlies'. Via wonder.me hebben ruim 21 deelnemers zowel plenair als in kleine groepen aan de hand van een casus kennis en werkvormen gedeeld. De tweede helft van de avond heeft in teken gestaan van de vraag: hoe ziet jouw ideale studiedag eruit? Naast het individueel invullen van een vragenlijst is er een inventarisatie gemaakt over de ideeën voor een studiedag in 2022.

Heb je de studieavond gemist en wil je de opgedane kennis en ideeën alsnog tot je nemen? Klik op onderstaande link en je wordt via onze website geleid naar het verslag.

<https://werkveldgroepLVB.jimdofree.com/studieavond-26-mei>

Frederiek Koerts

De Casus die werd ingebracht

John wordt aangemeld voor beeldende therapie, hij is 32 jaar, is gediagnostiseerd met het fragile-X syndroom en zijn cognitieve capaciteiten liggen op matig beperkt. John woont binnen ORO, in een woning waar 24u begeleiding aanwezig is. De cognitieve capaciteiten van John liggen op matig beperkt niveau. Hij maakt zich verstaanbaar door te praten in korte zinnen van een paar woorden. John heeft een broer die ook gediagnosticeerd is met het fragile X syndroom en een moeder. John heeft moeite met het overlijden van zijn moeder en alle veranderingen die dit met zich mee heeft gebracht.

Binnen de studiedag hebben we de casus meegenomen en heeft iedere subgroep hier opdrachten voor bedacht. Hieronder geef ik aan hoe ik het met John heb aangepakt:

Uitwerking: Vergeet me niet verdrietjes

Larissa van der molen; de Troostboom.

Allereerst heb ik het spel geïntroduceerd bij John door het te spelen als memory met een beperkt aantal kaartjes en de categorieën die ik vond passen bij John. Ook om het in eerste instantie luchtig en niet te confronterend te maken.

Daarna zijn we samen naar de verschillende categorieën gaan kijken en hebben we kleur voor kleur bekeken en besproken.

Uiteindelijk hadden we uit elke categorie ongeveer wel een aantal kaartjes die pasten bij het verhaal van John en het overlijden van zijn moeder. We hebben hier een tijdlijn van gemaakt welke John zijn verhaal visueel in beeld bracht. Vervolgens hebben we samen de DVD gekeken van de afscheidsdienst. Deze

hebben we samen gekeken. Dit was heel fijn voor hem, hij kon benoemen wie hij zag en was trots.

Tot slot stond het proces met hem meer in het teken van ontladen en bekijken met de begeleiders in hoeverre zijn spanning te reguleren was en wat men hier in de woning aan kon doen.

Mariëlle Swinkels

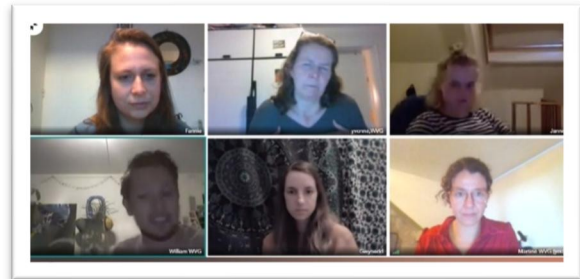
Een ervaringsverhaal van de studiedag

Woensdagavond 26 mei zijn we met meerdere vaktherapeuten online bij elkaar gekomen voor een studieavond met als thema rouw en verlies bij mensen met een (licht) verstandelijke beperking.

Online zijn er kleine groepjes gemaakt, waarin we onszelf hebben voorgesteld. Vervolgens bracht Mariëlle Swinkels een casus in over John. John heeft een verlieservaring meegemaakt. Hij was hierdoor zeer gespannen wat zich uitte in fysiek agressief gedrag. Nu aan ons de vraag; wat zou je als werkvorm inzetten?

De brainstorm binnen mijn groepje en later de nabespreking met alle vaktherapeuten gaf mij weer nieuwe ideeën en inspiratie voor werkvormen, gericht op spanningsregulatie en op rouw en verlies. Ik vond het waardevol om met collega's werkvormen en ervaringen te delen. Al met al een inspirerende avond, laagdrempelig en goed georganiseerd! Bedankt Werkveldgroep LVB!

Fanny Ruijne

-Film tip!-

De film 'Puck': Een baby van anderhalf doe je toch ook de deur niet uit. Hoe gaan haar ouders om met haar geestelijke en lichamelijke handicap en met de nieuwe situatie? Hoe gaan haar broers om met hun zusje? Maar ook hoe gaat iedereen in het gezin er mee om als ze na 17 jaar het huis uit gaat? Haar vader filmt ruimt 20 jaar de gezinssituatie van haar geboorte tot heden. Omdat Puck niet kan praten interviewt hij zijn vrouw en zijn zoons. Vervolgens interviewt zijn vrouw hem weer. Hierdoor ontstaat een zeer intieme film.

Bezoek nu de site van 'De wereld van Puck' om de video's te bekijken:

<https://www.dewerldvanpuck.nl/>

-Voor en met (door) jullie! -

Vanuit de werkveldgroep (licht) verstandelijke beperking, willen we graag zoveel mogelijk mensen bereiken. We willen graag van jullie horen waar behoefte aan is, jullie kennis bundelen en deze onder zoveel mogelijk beeldend therapeuten verspreiden.

Want samen zetten we beeldende therapie op de kaart!

Onze nieuwsbrieven worden verspreid via de mailinglijst van de NVBT onder vaktherapeuten die werken met mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Daarnaast worden deze ook geplaatst op de site van de NVBT. Sinds enige tijd zijn we actief op Facebook en LinkedIn.

Heb jij een interessant artikel gelezen? Ben je enthousiast over een methodiek? Ben je benieuwd hoe andere beeldend therapeuten het aanpakken?

Zoek elkaar op via de Werkveldgroep LVB via:

- <https://issuu.com/werkveldgroeplvb>
- <https://www.facebook.com/WERKVELDGROEPLVBNVBT>
- <https://www.linkedin.com/groups/8530575/>
- **Of mail ons: nvbt.wvg.lvb@vaktherapie.nl**

**werkveldgroep
(licht) verstandelijke
beperking**

NVBT